

VILLKOR FÖR AVTAL OM UPPRÄTTHÅLLANDE AV URSPRUNGSVÄXTER 2016

Sista ansökningsdatum är 15.6.2016.

1 Avtalsobjekt och avtalsparter

Objektet för avtalet är en ursprungssort. Det krävs ingen areal för ingående av avtalet.

Avtalet ingås mellan en odlare och den närings-, trafik- och miljöcentral (nedan NTM-central) inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum eller produktionsbyggnad ligger.

Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum eller någon produktionsbyggnad, ingås avtalet med den NTM-central inom vars område största delen av gårdsbruksenhetens åkrar är belägna.

Avtalet består av ansökan tillsammans med NTM-centralens separata beslut. Avtalet har ingåtts när NTM-centralen har godkänt ansökan genom ett separat beslut.

2 Allmänna förutsättningar för avtal

Ett avtal kan ingås och ersättning betalas under avtalsperioden, om ersättningssökanden uppfyller de nedan angivna ålderskraven.

Ålderskrav

Den sökande eller sökandens make ska vara minst 18 år den 31 december året före det år då avtalsperioden börjar. En sökande som ingår förbindelse år 2016 eller dennes make ska alltså vara född senast 31.12.1997.

Ett avtal kan ingås med en person under 18 år endast om han eller hon har ingått äktenskap eller bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sina föräldrar eller en förälder eller om det finns andra särskilda skäl att ingå avtalet.

Om det är fråga om ett jordbruk som bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, kan avtal ingås under förutsättning att minst en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare uppfyller ålderskravet. Ålderskravet gäller inte offentligt rättsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fångelselägenheter.

3 Bevarande av handlingar

Handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för stödet ska bevaras i minst fyra år räknat från avtalsperiodens utgång.

4 Ersättningstagarens anmälningsskyldighet

Ersättningstagaren är skyldig att ge den NTM-central som beviljar ersättningen korrekta och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och betalning av ersättning.

Den sökande ska utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar underrätta den NTM-central som beviljat ersättningen om sådana förändringar i förhållanden som gäller ersättningstagaren eller den verk-

samhet som stöds, vilka kan inverka på ersättningens storlek eller leda till återkrav eller ersättningens upphörande.

Sådana förändringar är t.ex. att hela gården eller en del av den säljs eller arrenderas ut till en annan jordbrukare.

5 Avtalsperiod

Avtalet träder i kraft när avtalsperioden börjar. Avtalsperioden börjar 1.5.2016.

Avtalsperioden är fem (5) år (1.5.2016–30.4.2021). Med avtalsår menas perioden 1.5–30.4.

Avtalet kan ändras, om sådana krav i Europeiska unionens lagstiftning som gäller avtalet eller andra krav i den nationella lagstiftningen som gäller saken ändras. I sådana fall kan jordbrukaren frånträda avtalet utan återkrav.

6 Åtgärder som avtalet förutsätter

I avtalet överenskomms om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker. I fortsättningen används för dem benämningen ursprungssort.

En förutsättning för att avtal om upprätthållande av en ursprungssort ska ingås är att det är fråga om en lantsort som till sina yttre egenskaper skiljer sig från andra sorter eller att det är en handelssort som har strukits ur sortlistan eller en ändrad stam av en sådan handelssort som har strukits ur sortlistan.

En ursprungssort ska registreras innan avtal om upprätthållande av sorten ingås med NTM-centralen. Jordbrukaren ska ansöka om registrering av ursprungssorten och även ansöka om beslut om upprätthållande av sorten hos Livsmedelssäkerhetsverket Evira (nedan Evira). Först när Evira har fattat beslut om upprätthållande av sorten kan NTM-centralen ingå avtal om upprätthållande av ursprungssorten med jordbrukaren. Det lönar sig att ansöka om avtal i det skede då det är troligt att beslut om upprätthållande av sorten fattas.

Eviras enhet för utsädeskontroll kan ålägga en person som ansvarar för upprätthållande av en ursprungssort att skicka in prov av sorten till Evira, eller så kan Evira själv ta prov.

Den som upprätthåller ursprungssorten är skyldig att betala kostnaderna för kontrollen av sortens upprätthållande.

Villkor för upprätthållandet

I avtalet förbinder sig jordbrukaren att sköta ursprungssorten enligt avtalsvillkoren. Jordbrukaren ska föra anteckningar över de åtgärder hon eller han vidtar för upprätthållande av ursprungssorten.

Den mängd utsäde av en ursprungssort som årligen släpps ut på marknaden får inte överstiga de artvisa maximimängder som fastställts av JSM. Gården ska lagra utsäde av ursprungssorten för två års behov.

Upprätthållandet ska ske med de metoder som odlaren vanligen använder och vilka den som upprätthåller sorten beskriver i det skede då sorten registreras.

Man ska förhindra att den sort som ska upprätthållas blandas eller korsas sig med andra sorter av samma art. Förutom för upprätthållande av sorten och eventuell annan utsädesproduktion får ursprungssorten odlas på gården till bl.a. foder och brödsäd i o begränsad omfattning. Man bör lägga vikt vid förfrukten och i fråga om korspollinerade arter se till att isoleringsavstånden är tillräckliga.

Förfruktsbegränsningar

Den tid som anges nedan ska ha förflutit sedan det på skiftet senast har odlats en annan sort av samma växtart:

rybs, raps, rova, kålrot, kål- och senapsarter	5 år
vallbaljväxter och potatis	3 år
alla andra växtslag	2 år

Isoleringsavstånd

Ett skifte med vete, korn, havre, ärt eller potatis får inte ligga så nära en annan odling av samma växtslag att det finns risk för sammanblandning t.ex. i samband med skörd. I fråga om andra växtslag ska man iaktta följande isoleringsavstånd i förhållande till sådana bestånd som innebär risk för oönskad korsning:

hampa	5000 m
rotfrukter	1000 m
råg	300 m
kålarter, kålrot, rova, rybs	400 m
alla andra växtslag	200 m

7 Ersättningens storlek

Avtal kan ingås för en eller flera ursprungssorter. Ersättningen per avtalssort är 400 euro per år.

Ersättningens storlek påverkas av om det redan betalas något annat stöd ur Europeiska unionens stödsystem eller annat nationellt stöd för de planerade åtgärderna. För åtgärder för vilka redan betalas annat stöd (t.ex. säkerhetslager av ursprungsväxter) kan ersättning inte betalas.

8 Ansökan om årlig utbetalning av ersättning och om utbetalning för miljöavtal

Utbetalning för avtalet **ska sökas årligen**. Jordbrukarna kan ansöka om utbetalning årligen på elektronisk väg eller med blankett 101B senast den sista

ansökningsdagen. Det första avtalsåret söks utbetalning med blanketten för ansökan om avtal.

Betalningen styrs till det konto som ersättningsökanden har uppgett för landsbygdsnäringsmyndigheten på blankett 101D.

Om ansökan eller bilagor lämnas in för sent sänks ersättningen enligt bestämmelserna om det integrerade systemet. Ansökan kan försenas med högst 25 kalenderdagar och under den tiden minskar ersättningen med 1 % /arbetsdag. Om ansökan är mer än 25 kalenderdagar försenad betalas ingen ersättning. På samma sätt går man till väga när det gäller utbetalning av ersättning för det första avtalsåret, om ansökan om att ingå avtal är försenad.

Om årlig utbetalning inte söks betraktas det som frånträdande av avtalet, ifall ansökan om utbetalning inte har uteblivit på grund av ett sådant oöverstigit hinder som avses i författningarna.

För betalning av ersättning förutsätts att beloppet av ersättning som ska betalas per avtalsår uppgår till minst 100 euro.

Ersättningen kan betalas årligen efter det att eventuella övervakningar har slutförts och villkoren i avtalet har följts.

Ersättning kan under avtalsperioden betalas en gång per avtalsår och högst lika många gånger som antalet avtalsår.

Lämnande av uppgifter

En jordbrukare som får ersättning för genomförande av åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland (2014–2020) förbinder sig att för möjliggörande av uppföljning och utvärdering av programmet på begäran lämna uppgifter om åtgärdens verkningar.

9 Frånträdande av avtal

Om ersättningstagaren frånträder hela avtalet före avtalsperiodens utgång återkrävs den utbetalda miljöersättningen. När det gäller återkrav av miljöersättning tillämpas lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och EU-lagstiftningen.

Om ersättning för det ifrågavarande året har betalats innan avtalet frånträts ska jordbrukaren betala tillbaka den andel som inte motsvarar avtalets giltighetstid.

Ersättningen återkrävs inte när avtalet har frånträts på grund av ett oöverstigit hinder.

Sökanden ska visa upp tillräckliga skriftliga bevis på det oöverstigitliga hindret.

Anmälan om frånträdande av avtalet, liksom anmälan om frånträdande av avtalet på grund av oöverstigit hinder, ska göras skriftligen till NTM-centralen före frånträddandet, och vid oöverstigit hinder utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsda-

gar från det att det är möjligt för jordbrukaren eller dennes rättsinnehavare att göra denna anmälan.

Om en ersättningstagare frånträder avtalet före avtalsperiodens utgång, kan ett nytt motsvarande avtal inte ingås förrän två år har gått sedan frånträddandet. Detta gäller också fall där den årliga utbetalningen inte har sökts, vilket betraktas som frånträddande av avtalet.

När jordbrukaren i fem vegetationsperioder under avtalsperioden har vidtagit åtgärderna enligt avtalsvillkoren i ett avtal som börjat den 1 maj, är det tillåtet för jordbrukaren att frånträda avtalet under avtalsperiodens sista vår innan avtalsperioden löper ut 30.4.

10 Hävande av avtalet och återkrav av ersättning
NTM-centralen kan häva ett avtal om den jordbrukare som ingått avtalet har hemlighållit eller lämnat oriktig information om en omständighet som väsentligt inverkat på att avtalet ingicks. Avtalet kan också hävas om avtalets innehavare bryter mot avtalsvillkoren.

Ersättning som har utbetalats felaktigt eller utan grund återkrävs, om

- förutsättningarna för att ersättning ska beviljas eller betalas ut inte har uppfyllts,
- sökanden inte har iakttagit ersättningsvillkoren,
- sökanden har lämnat en sådan oriktig eller bristfällig uppgift som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen,
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen, eller
- detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkravet.

Om ett belopp som beviljats utan grund eller till ett för högt belopp återkrävs kan ränta på det tas ut enligt 32 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). På det återkrävda beloppet tas årlig dröjsmålsränta ut enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Räntan beräknas på grundval av den tid som börjar 60 dagar efter datumet för fattande av beslut om återkrav och slutar vid den faktiska återbetalningen eller, om det belopp som återkrävs dras av från en post som betalas senare, mellan fattandet av beslut om återkrav och avdraget.

Återkrav verkställs i den ordning som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

11 Tillsyn och påföljder

I den omfattning som tillsynsuppgiften kräver har de myndigheter som övervakar ersättningen rätt att inspektera förutsättningarna för att ersättning ska beviljas och betalas ut.

Ersättningstagaren är skyldig att utan kompensation lägga fram för den som utför inspektionen alla handlingar som hör samman med ersättningen samt att även i övrigt bistå vid inspektionen.

Ersättningen kan minskas eller lämnas obetald, om detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning eller om den som ansöker om ersättning inte har iakttagit de ersättningsvillkor som grundar sig på avtalet. Det belopp med vilket ersättningen minskas påverkas av hur allvarlig, omfattande och varaktig försummelsen av villkoren är samt huruvida försummelsen har upprepats.

Om det vid tillsynen konstateras att ersättningstagaren inte har iakttagit avtalsvillkoren, kan den miljöersättning som betalas ut minskas på det sätt som föreskrivs särskilt.

12 Sökande av ändring

Ändring i beslutet får sökas genom att en skriftlig begäran om omprövning riktas till den NTM-central som fattat beslutet. Ändring ska sökas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

ANSÖKNINGSANVISNING 2016 (Upprätthållande av ursprungsväxter)

A. INLÄMNANDE AV BLANKETTEN

Blanketten och de bilagor som krävs ska senast 15.6.2016 lämnas in till den NTM-central inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhets driftscentrum eller produktionsbyggnad ligger. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum eller någon produktionsbyggnad, ska blanketten och de bilagor som krävs lämnas in till den NTM-central inom vars verksamhetsområde jordbrukaren har sin hemvist.

En ansökan som inlämnats per post anses ha inlämnats i tid, om den har poststämpel den sista ansökningsdagen eller tidigare.

Sökanden svarar för att NTM-centralen får den korrekt ifyllda blanketten med tillhörande bilagor inom utsatt tid.

B. IFYLLANDE AV BLANKETTEN

Myndigheten fyller i alla punkter som gäller mottagande av blanketten (NTM-centralens anteckningar). Sökanden fyller i de övriga punkterna på blanketten.

1 Uppgifter om den sökande och gården

Sökandens namn, personbeteckning/FO-nummer samt lägenhetssignum anges. Om gården inte har något lägenhetssignum fås det hos kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

I fortsättningen ska lägenhetssignumet uppges i ansökan om utbetalning (blankett 101B).

Också postadressen och telefonnumret ska uppges. De behövs för att posta beslutet och om myndigheten behöver kontrollera uppgifter eller be om kompletterande uppgifter.

2 Uppgifter om avtalet

Ursprungsväxt och -sort för vilken avtalet ingås.

Kryssa för om Livsmedelssäkerhetsverket Evira har fattat beslut om upprätthållande av sorten, datum för beslutet om upprätthållande och numret för beslutet om upprätthållande.

3 Underskrift

Blanketten ska vara daterad. Alla som äger gårdsbruksenheten eller arrenderar hela gårdsbruksenheten ska underteckna blanketten. Underskriften av alla ägare kan ersättas med underskrift av den som bemyndigats i fråga om ansökningar om jordbrukarstöd, med fullmakt eller (i fråga om bolagsformer) med namnteckningsrätt. Utöver underskrift krävs namnförtydligande.

Bilagor

Som bilaga till ansökan ska en kopia av Eviras beslut om upprätthållande av sorten lämnas in.

Bilagorna ska lämnas in till NTM-centralen senast 15.6.2016.

Ytterligare uppgifter

- om sortundersökning och beslut om upprätthållande av sorter fås från Livsmedelssäkerhetsverkets (Eviras) utsädeskontrollenhet, PB 111, 32201 Loimaa, tfn 040 833 2480 / Kaarina Paavilainen
- om registrering av sorter fås från Livsmedelssäkerhetsverkets (Eviras) utsädeskontrollenhet, PB 111, 32201 Loimaa, tfn 050 3443748 / Tarja Hietaranta
- om ansökan om avtal fås från NTM-centralen och från Landsbygdsverket